

Socialdepartementet

LSS-kommitténs slutbetänkande Möjlighet att leva som andra. Ny lag om stöd och service för vissa personer med funktionsnedsättning (SOU 2008:77).

Sammanfattning

Försäkringskassan har valt att kommentera en delmängd av de förslag som lämnas i betänkandet. De förslag som kommenteras är främst de som bedöms ha koppling till myndighetens verksamhet. Försäkringskassan tillstyrker de flesta av kommitténs förslag helt eller delvis men avstyrker två av förslagen helt. Försäkringskassan anser även att en del av de förslag som kommittén lämnar bör utredas vidare.

Personlig assistans är en viktig del i uppfyllande av de handikappolitiska målen. Den personliga assistansen bidrar till delaktighet och möjlighet att leva som andra för personer med funktionsnedsättning. Försäkringskassan håller därför med kommittén i bedömningen att det är av största vikt att rätten till personlig assistans kvarstår som en rättighetslagstiftning.

Försäkringskassan ser positivt på att hela ansvaret för den personliga assistansen blir statligt. Att personlig assistans har en huvudman, istället för som idag två, kommer att förenkla både för dem som ansöker om personlig assistans och för dem som beviljats detta.

Försäkringskassan anser att det är bra att regleringen av de insatser och uppgifter som nu anges i LSS och LASS samlas och förtydligas i en lag så att det inte ska råda någon tvekan om stödets och servicens karaktär av sociala tjänster.

Försäkringskassan ser positivt på att kommittén på ett systematiskt sätt lyft frågan om barns rättigheter och att det finns flera förslag som innebär att arbete i enlighet med barnkonventionen kan komma att bedrivas metodiskt och på fler områden samtidigt.

Försäkringskassan tillstyrker förslaget om att den tidsperiod som en assistansberättigad kan ha med sin personliga assistent under sjukhusvistelse förlängs till sex månader, men anser att detta ska kunna ske utan en prövning av om särskilda skäl finns. Detta innebär ökad trygghet för de assistansberättigade, ökad anställningstrygghet för de personliga assistenterna samt en minskad administration för Försäkringskassan.

Försäkringskassan tillstyrker förslaget att Försäkringskassan ska ta över kommunernas uppgifter att besluta om tillfälligt utökad assistans. För att kunna göra detta krävs dock omfattande IT-utveckling alternativt manuell handläggning som innebär kraftigt ökade administrationskostnader för Försäkringskassan.

Ett av de förslag som kommittén för fram, och som innebär en stor förändring gentemot idag är att assistansersättningen, i de fall de assistansberättigade valt att anlita en anordnare för den personliga assistansen, kommer att betalas ut till anordnaren och skapa en direkt relation mellan Försäkringskassan och anordnaren. Försäkringskassan tillstyrker i huvudsak förslaget och anser att det är positivt att myndigheten, till skillnad från idag, ska kunna ställa direkta krav på assistansanordnarna på redovisning av hur medlen har använts samt krav på återbetalning. För att kunna skapa denna direkta relation till anordnaren anges att ersättningen i dessa fall inte längre kan vara en del av socialförsäkringen. Endast när den assistansberättigade har valt att själv anställa sina personliga assistenter kan assistansersättningen även fortsättningsvis vara en del av socialförsäkringen. Försäkringskassan anser att denna konstruktion behöver förtydligas ytterligare. Det är också viktigt att ansvars- och rollfördelningen mellan olika myndigheter - Försäkringskassan, Länsstyrelsen och Skatteverket - är tydlig vad gäller kontroll av hur assistansersättningen används samt tillsynen av den utförda assistansen.

Försäkringskassan ser vissa svårigheter med förslaget och förordar därför en fortsatt utredning av delar av förslaget. Dels riskerar förslaget att innebära minskade möjligheter för Försäkringskassan att ställa krav på den assistansberättigade till exempel när det gäller uppgiftslämnande och möjlighet att dra in eller sätta ned ersättningen. Dels ser Försäkringskassan stora administrativa svårigheter vad gäller utbetalning, slutavräkning och återkrav i de fall den enskilde har valt fler än en anordnare. Förslaget innebär en ökad administration för Försäkringskassan, exakt hur stora kostnaderna för detta blir beror på hur stor andel av de assistansberättigade som väljer att anlita flera anordnare. Förslaget innebär även minskad kontroll för den enskilde över den assistans som utförts. Försäkringskassan bedömer därför att förslaget frångår en viktig princip i handikappolitiken; kontroll över den egna livssituationen. För de assistansberättigade blir det därmed avgörande att de avtal som tecknas mellan den assistansberättigade och anordnaren tydligt preciserar faktorer såsom uppsägningstid och vad som sker i de fall parterna inte är överens om utförandet av assistansen.

Försäkringskassan avstyrker förslaget om en differentierad schablon för löne- och lönebikostnader. Förslaget riskerar att innebära en minskad flexibilitet för de assistansberättigade när det gäller utnyttjandet av den personliga assistansen och därmed riskerar även individernas möjligheter till delaktighet att försämrats. Förslaget innebär även ökad administration för de assistansberättigade. Även för Försäkringskassan innebär förslaget ökad administration och kräver betydande IT-utveckling innan det kan införas. Försäkringskassan anser istället att ett system med tre schabloner bör utredas vidare.

Försäkringskassan avstyrker förslaget om högsta hyra för beräkning av särskilda bostadstillägget för personer som har ett verkställt beslut om gruppboende eller bostad med särskild service för vuxna enligt LSS.

Försäkringskassan anser att det inte är önskvärt att skapa specialregler för vissa försäkrade med sjuk- eller aktivitetsersättning inom ramen för bostadstillägget.

Försäkringskassan anser att förslagen i betänkandet har begränsade möjligheter att dämpa kostnadsutvecklingen i den omfattning som kommittén bedömer.

Försäkringskassan väljer att kommentera följande tre kostnadsdämpande förslag; att dubbel assistans beviljas först efter att möjligheter till hjälpmedel och bostadsanpassning utretts, att Försäkringskassan arbetar med mer enhetliga bedömningar av rätten till ersättning samt förslaget om den differentierade schablonen. Det är Försäkringskassans bedömning att förslaget som avser att begränsa dubbel assistans inte kommer att få avsedd effekt då många i målgruppen har hjälpmedel och bostadsanpassningar sedan tidigare.

Försäkringskassans arbete med mer enhetliga bedömningar kommer sannolikt att leda till att det genomsnittliga antalet beviljade timmar minskar något och bidrar därmed till att dämpa kostnaderna, det är dock svårt att säga i vilken utsträckning kostnaderna påverkas av den enhetliga bedömningen.

Försäkringskassan avstyrker förslaget om den differentierade schablonen då den bland annat innebär mindre möjligheter för de assistansberättigade att flexibelt kunna utnyttja den personliga assistansen.

Försäkringskassans uppdrag är att tillämpa lagstiftningen utifrån hur den formulerats. Försäkringskassan ser utrymme för förtydliganden av lagstiftningen på ett par områden vilket skulle innebära ökad rättssäkerhet och ökad tydlighet i vilka situationer assistansersättning kan komma att beviljas. Detta kan även leda till en dämpning av kostnaderna. Idag finns det bland annat oklarheter vad gäller personlig assistans och vad som ska anses vara boende/vård på institution samt gränsdragningen mellan den omvårdnad som enligt LSS ska ges i fler insatser och rätten till assistansersättning vid samma insatser. I omvårdnadsbegreppet ingår flera av de grundläggande behov som är ett villkor för assistansersättning (prop. 1992/93:159 Om stöd och service till vissa funktionshindrade, s. 91 och 181). Försäkringskassan ger under Synpunkter på författningsförslag, kommentaren till 4 kap. 1 och 3 §§ samt 5 kap. 5 § första stycket 3 LSS förslag på ett sådant förtydligande i lagstiftningen. Betänkandets förslag ställer stora krav på förändring av befintligt IT-system. Dessa förändringar är i vissa delar kostsamma och komplexa och tar därför lång tid att genomföra.

Sammantaget ser Försäkringskassan stora svårigheter att genomföra nödvändiga förändringar till 2010.

Synpunkter på förslagen

I följande avsnitt har Försäkringskassan valt att kommentera en delmängd av de förslag som presenterats i betänkandet. De förslag som kommenteras är främst de som bedöms ha koppling till myndighetens verksamhet. Sist i remissvaret finns myndighetens kommentarer till de författningsförslag som presenteras i betänkandet.

Kap 4 Rätten till stöd och service

Försäkringskassan tillstyrker förslaget att LSS ska finnas kvar som rättighetslag för personer med omfattande stödbehov till följd av stora och varaktiga funktionsnedsättningar. Försäkringskassan vill framhålla att det för att uppnå de handikappolitiska målen är av stor vikt att LSS kvarstår som en rättighetslagstiftning.

Försäkringskassan tillstyrker även förslaget att regleringen av de insatser och uppgifter som nu anges i LSS och LASS samlas och förtydligas i en lag.

Försäkringskassan välkomnar en genomgång av kunskapsläget om diagnoser som ingår i autismspektrumet. Det är angeläget att regelverket blir tydligt på detta område. En sådan genomgång kan även bidra till att handläggningen av personlig assistans blir mer likformig. Försäkringskassan anser även att det är viktigt att det fortlöpande sker en uppdatering av vilka diagnoser som ska ingå i autismspektrumet samt i personkrets 1.

Försäkringskassan ser positivt på att barnens ställning stärks genom att en bestämmelse införs i LSS för att stärka barnens ställning inom lagens tillämpningsområde. För att kunna bedriva ett framgångsrikt arbete i enlighet med barnkonventionen är det viktigt att arbetet bedrivs systematiskt och på många områden samtidigt. Motsvarande bestämmelser finns i SoL och en harmonisering av regelverken skulle troligen bidra till en mer enhetlig behandling av frågor som rör barns rätt- och skyldigheter. Riksförsäkringsverket och Socialstyrelsen föreslog redan 2003 att bestämmelser som tydligt reglerar barnets bästa och barnets rätt att komma till tals bör införas i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade samt i lagen (1993:389) om assistansersättning.

Försäkringskassan anser att det är viktigt att en bestämmelse om barns rätt att få relevant information och att komma till tals beträffande åtgärder som rör dem införs i LSS. Att barn och unga får komma till tals är väsentligt för att på bästa sätt kunna tillvarata barns och ungas intressen och åsikter. Det är dock viktigt att vara medveten om att det ibland kan vara mot barnets bästa att fråga om barnets åsikter. Eftersom barnets bästa ska komma före barnets rätt att komma till tals är det viktigt att frågan utreds vidare för att kunna ta fram metoder för att på bästa sätt ta tillvara barns och ungas intressen.

Försäkringskassan delar kommitténs uppfattning att Socialstyrelsen bör få ett uppdrag att utveckla metoder för att säkerställa att barns och ungas

inställning och synpunkter kommer fram inför beslut om insatser och också i det dagliga arbetet med barn med olika former av funktionsnedsättningar. Försäkringskassan anser att detta arbete bör ske i samråd med SKL, Barnombudsmannen samt Försäkringskassan.

Försäkringskassan tillstyrker förslaget om att införa registerkontroll för personer som ska arbeta med barn eller unga men anser att registerkontrollen bör omfatta all personal som arbetar i verksamhet inom ramen för LSS, inte bara personal som arbetar med barn och ungdomar. De assistansberättigade är i många fall en sårbar och utsatt grupp och det är därför rimligt att all personal inom LSS verksamhet genomgår liknande registerkontroll som gäller för anställda inom barnomsorgen. Inte minst är detta av stor betydelse för de assistansberättigade som har hemmavarande barn. Registerkontroll bör införas oberoende av vilken arbetsgivarform som valts för den personliga assistansen.

Kapitel 5 Huvudmannaskap för stöd och service

Försäkringskassan ser positivt på förslaget om att staten ska ha ett samlat huvudmannaskap för beslut om och finansiering av insatsen personlig assistans. Att ha ett samlat huvudmannaskap för personlig assistans förenklar för de försäkrade. Även administrationen förenklas av ett statligt huvudmannaskap.

Kap 6 Personlig assistans

Försäkringskassan tillstyrker förslaget att LASS ska upphävas och tillämpliga delar av lagen inarbetas i LSS.

Kommittén föreslår att staten ska överta kommunernas uppgifter att betala ut sjuklöneersättning till enskilda assistansanordnare samt att besluta om tillfälligt utökad personlig assistans och verkställa dessa beslut. Försäkringskassan tillstyrker förslaget. När det gäller tillfälligt utökad behov av assistans önskar dock Försäkringskassan ytterligare ledning i förarbetena på situationer där detta kan bli aktuellt och under hur lång tid ett "tillfälligt" utökad behov kan anses föreligga, och om det ska finnas begränsningar i tid och antal timmar för vissa situationer, såsom till exempel semester. Den tid för vilken tillfälligt utökad assistans kan beviljas är av avgörande betydelse för de ökade kostnader för administration som uppstår på Försäkringskassan. I det fall dagens IT-system används även fortsättningsvis krävs viss IT-utveckling, kostnaden för denna IT-utveckling är i dagsläget osäker. Utöver kostnaderna för IT-utveckling beräknar Försäkringskassan den årliga ökningen av administrationskostnaden för förslaget till knappt 15 miljoner kronor om ett tillfälligt utökad behov begränsas till maximalt två månader. Om ett

tillfälligt utökad behov istället kan beviljas under fem kalendermånader ökar kostnaderna för administrationen ytterligare till drygt 21 miljoner kronor. Skillnaden i administrationskostnad beror på hur många gånger Försäkringskassan ska hantera redovisning utöver den ordinarie redovisningen som sker månadsvis. Utan IT-utveckling är alternativet en manuell handläggning som innebär kraftigt ökade administrationskostnader för Försäkringskassan.

Försäkringskassan är positiv till förslaget om att en ny regel införs i LSS för att tydliggöra att kommunen i vissa fall även fortsättningsvis ska ha rätt att få ersättning från Försäkringskassan när en person som ansökt om personlig assistans behöver sådant stöd under den tid myndigheten utreder ansökan. En förutsättning för att administrationskostnaderna inte ska bli alltför stora är att kommunerna tydligt kan visa vilken typ av stöd som getts inom ramen för SoL och personligt utformat stöd. Försäkringskassan vill framhålla att det finns risk för betydande gränsdragningsproblem mot den nya förmånen särskilt boendestöd. För att undvika detta krävs ett tydligt regelverk.

Försäkringskassans anser att konsekvenserna av valet av olika nivåer på golv och tak inom personlig assistans bör utredas noga. Försäkringskassan befarar att det nuvarande förslaget om ett golv för rätten till personlig assistans vid mer än 20 timmars grundläggande behov i genomsnitt riskerar att leda till sämre möjligheter till delaktighet för vissa grupper av personer med funktionshinder då möjligheterna till ett aktivt liv begränsas. Ett golv för rätten till personlig assistans i kombination med att ledsagarservice tas bort kan innebära att personer som inte uppfyller kravet på assistans på mer än 20 timmars grundläggande behov men som har andra assistansbehov för att kunna arbeta måste avsluta sin anställning. Förslaget motverkar därmed uppfyllandet av de handikappolitiska målen och tar inte tillvara den arbetsförmåga som finns hos de individer som inte längre bedöms ha rätt till personlig assistans. I arbetet med att ta fram ett golv för rätten till personlig assistans är det därför viktigt att se vilka grupper som förlorar rätten till personlig assistans och analysera konsekvenserna för dessa grupper.

Försäkringskassan anser att det är bra att behovet av stöd för att kommunicera med andra förtydligas i förarbetena så att det inte råder några tveksamheter kring detta.

Försäkringskassan kan inte ta ställning till förslaget om att ta bort det grundläggande behov som avser annan hjälp som förutsätter ingående kunskap om den funktionshindrade i dagsläget. Försäkringskassan välkomnar en utredning men för att kunna göra ett ställningstagande krävs

att det först utarbetas en samlad lösning för skydds- och begränsningsåtgärder för dem som ingår i personkretsen i LSS.

Försäkringskassan tillstyrker förslaget om att den som enbart har stadigvarande omvårdnadsbehov inte ska kunna beviljas personlig assistans. Försäkringskassan önskar dock ett förtydligande om i vilka situationer det kan bli aktuellt att inte bevilja personlig assistans för andra personliga behov än de grundläggande. Andra personliga behov behöver, i detta sammanhang, definieras och avgränsas på ett tydligt sätt så att bedömningen av vilka som inte har andra personliga behov än de grundläggande blir enhetlig över landet.

Försäkringskassan ser positivt på att gränsdragningen mellan den medicinska vård som bedrivs av landstingen och den personliga assistansen tydliggörs.

Försäkringskassan anser att det är bra att alla möjligheter till hjälpmedel och bostadsanpassning uttöms innan rätten till dubbel assistans prövas. Försäkringskassan befärdar dock att förslaget inte kommer att kunna dämpa kostnadsutvecklingen i den omfattning som kommittén bedömer, eftersom många i målgruppen redan har hjälpmedel och bostadsanpassning sedan tidigare. Försäkringskassan anser att utredning även bör kunna ske på myndighetens initiativ, på motsvarande sätt som sker inom sjuk- och aktivitetssättning samt handikappersättning och vårdbidrag. Försäkringskassan måste därvid få möjlighet att bekosta intyg från annan än läkare, till exempel arbetsterapeut. Detta kräver ett resurstillskott till Försäkringskassan alternativt ett tydligt regelverk som fastslår ansvaret för Försäkringskassan, kommunerna samt Hjälpmedelsinstitutet.

Försäkringskassan anser att ett förtydligande krävs vad gäller beviljandet av dubbel assistans. Det är viktigt att det framgår om, och i så fall i vilka situationer, dubbel assistans kan beviljas ur ett arbetsmiljöperspektiv. Det kan exempelvis finnas en skydds- och övervakningsproblematik bakom krav från inblandade aktörer på att dubbel assistans ska beviljas.

Försäkringskassan ser positivt på att LSS förtydligas så att alla behov utreds och beräknas efter en enhetlig modell. Försäkringskassan vill framhålla att det uppdrag som lämnats till Socialstyrelsen och IMS att tillsammans med Försäkringskassan ta fram ett vetenskapligt instrument för bedömning av behov av personlig assistans inte automatiskt leder till en kostnadsdämpning. Instrumentet kommer att fungera som ett strukturerat underlag för handläggaren i arbetet att ta fram behovet av stöd och service. När instrumentet är på plats kommer behoven att kunna tas fram på ett enhetligt sätt inom LSS. Den enhetliga bedömningen innebär i sig en ökad rättssäkerhet. Instrumentet kan dock inte användas för att bedöma vilka behov som kommer att ge rätt till ersättning och i vilken omfattning

ersättning betalas ut, detta bedömningsmoment kommer även fortsättningsvis att göras av handläggare på Försäkringskassan.

Försäkringskassan anser att förslaget att alla som har personlig assistans ska ha rätt att ha med sin personliga assistent vid sjukhusvistelse upp till sex månader är bra. Försäkringskassan anser dock, främst av administrativa skäl, att detta ska kunna ske utan en prövning av om särskilda skäl föreligger. Detta skulle harmonisera med regelverken inom handikappersättning och vårdbidrag och är något som dåvarande Riksförsäkringsverket föreslagit i en tidigare utredning (RFV Anser 1999:1). I den tidigare utredningen gjordes bedömningen att ett sådant förslag inte kommer att medföra ökade kostnader för staten i form av ett utökat assistansbehov. Orsaken är att den som idag inte utnyttjar timmarna under vårdtiden kan spara dessa för att användas vid hemkomsten. Den förändring som Försäkringskassan föreslår innebär en större trygghet både vad gäller anställningsvillkor för de personliga assistenterna och vad gäller trygghet för de assistansberättigade. Förslaget innebär även minskad administration för Försäkringskassan uppgående till knappt 1,5 miljoner kronor per år.

Se vidare under Synpunkter på författningsförslag, kommentaren under 5 kap. 5 § andra stycket LSS, där även förslag på annan författningstext ges.

Försäkringskassan tillstyrker förslaget att uppdraget att anordna personlig assistans för barn och ungdomar ska omfatta ett ansvar för att insatsen utformas så att deras växande och frigörelse främjas och att verka för att anhöriga får det stöd som de kan behöva i sin roll som personliga assistenter för barn och ungdomar. Försäkringskassan tillstyrker även att Socialstyrelsen och länsstyrelserna bör få i uppdrag av regeringen att ta fram metoder för tillsyn av verksamheter med personlig assistans för barn och ungdomar. Förslaget är en del av ett systematiskt arbete med barnperspektivet vilket Försäkringskassan ser positivt på.

Försäkringskassan avstyrker förslagen att förändra konstruktionen av det schabloniserade timbeloppet så att det delas upp i två delar samt att del av schablonen som avser löne- och lönebikostnader bör differentieras. Förslagen riskerar att leda till en situation där man redan vid utredningen av rätten till ersättning beslutar om hur de beviljade timmarna ska fördelas över dygnet under de kommande två åren. Detta kan innebära minskad flexibilitet i utnyttjandet av den personliga assistansen och förslaget riskerar därmed att försämra individernas möjligheter till delaktighet. Förslaget kräver även en ökad administration för de assistansberättigade.

Förslaget om differentierad schablon kräver betydande IT-utvecklingsinsatser på Försäkringskassan och bedömningen är att det inte är möjligt att genomföra fram till 2010.

Försäkringskassan anser istället att ett system med tre olika schabloner bör utredas vidare. Schablonens storlek bestäms av hur stor del av tiden med personlig assistans som är förlagd till tid med OB-tillägg. Införandet av tre schabloner innebär att det förhöjda timbeloppet kan avskaffas. Förslaget bibehåller dagens flexibilitet för de assistansberättigade och kan hanteras inom ramen för nuvarande IT-system. Förslaget bör även innebära en mindre ökning av administrationskostnaderna än det nuvarande förslaget om en differentierad schablon.

Försäkringskassan ser positivt på förslaget att återkalla tillstånd att anordna personlig assistans vid ekonomisk misskötsamhet men vill understryka att återkallelse av tillstånd bör kunna ske vid all typ av misskötsel. Det framgår inte av betänkandet vilka möjligheter Försäkringskassan har när det gäller att styra om utbetalningar i det fall en anordnare mist tillståndet. Försäkringskassan lämnar därför ett författningsförslag på en sådan bestämmelse. Se vidare under Synpunkter på författningsförslagen.

Försäkringskassan tillstyrker i huvudsak de förslag som innebär att assistansersättningen ska betalas ut direkt till de anordnare som den enskilde väljer samt att anordnare av assistans ska vara ansvariga för redovisningen av hur medlen använts och också för eventuell återbetalning. Det är positivt att Försäkringskassan, till skillnad från idag, ska kunna ha en formell relation till assistansanordnarna, och därmed kunna ställa direkta krav på redovisning av hur medlen har använts samt krav på återbetalning. För att kunna skapa denna direkta formella relation till anordnaren anges att ersättningen i dessa fall inte längre kan vara en del av socialförsäkringen. Endast när den assistansberättigade har valt att själv anställa sina personliga assistenter kan assistansersättningen även fortsättningsvis vara en del av socialförsäkringen. Vad som avses med denna konstruktion behöver förtydligas ytterligare. Försäkringskassan ser dock vissa risker att förslaget, i de fall ersättningen utbetalas direkt till anordnaren, kan innebära minskade möjligheter för Försäkringskassan att ställa krav på den assistansberättigade, till exempel när det gäller uppgiftslämnande och möjlighet att dra in eller sätta ned ersättningen (Försäkringskassan har utvecklat detta under Synpunkter på författningsförslagen, kommentaren till 5 kap. 11 och 22 §§ LSS). Förslaget innebär även en minskad kontroll för den enskilde över den assistans som utförts. Försäkringskassan bedömer därför att förslaget frångår en viktig princip i handikappolitiken; kontroll över den egna livssituationen.

Försäkringskassan anser också att det är förenat med stora svårigheter att betala ut till fler än en anordnare och att dessutom ha en formell relation till fler än en anordnare. Om fler än en anordnare ska lämna in räkningar för varje månad där de intygar hur assistansersättningen har använts innebär det en mycket stor ökad administration. Försäkringskassan beräknar att kostnaden för att hantera utbetalning till och administration av flera anordnare uppgår till 10 miljoner kronor per år om 10 procent av de

assistansberättigade väljer att anlita två (flera) anordnare. Kostnaden stiger till 50 miljoner kronor per år om 50 procent av de assistansberättigade väljer att anlita två anordnare eller om 10 procent väljer att anlita fler än två anordnare.

Av 5 kap. 10 § LSS framgår att den som har beviljats personlig assistans ska anmäla till Försäkringskassan om en anordnare ska svara för insatsen eller om han eller hon själv ska vara arbetsgivare för sina personliga assistenter. I 5 kap. 13 § sägs att utbetalning av ersättning för kostnader för personlig assistans görs till den assistansanordnare av assistans som anmälts till Försäkringskassan enligt 10 §.

Av författningskommentaren till 10 § framgår att bestämmelsen inte innebär någon begränsning av antalet anordnare som kan anlitas av den som beviljas personlig assistans, samt att det också är möjligt att både anställa egna assistenter och att till någon del låta en anordnare göra detta.

Idag har Försäkringskassan en formell relation till endast en person, dvs. den assistansberättigade. Denne kan välja att ha flera anordnare, men endast en av dessa kan vara betalningsmottagare. Med nuvarande IT-system går det inte att hantera utbetalning till flera anordnare. Om flera anordnare ska fördela antalet beviljade timmar mellan sig innebär det stora problem både vid utbetalning, redovisning och vid slutavräkningen. Det är även svårt att hantera återkrav när flera parter är inblandade.

Försäkringskassan anser att i de fall en ersättningsberättigad har valt flera anordnare bör det finnas en assistansanordnare som är huvudansvarig för utbetalning och redovisning av hur assistansersättningen har använts. Konsekvenserna av detta måste dock utredas närmare. Frågor som måste lösas är bland annat vem som avgör vilken anordnare som ska vara huvudansvarig, samt anordnarnas relationer sinsemellan då de måste kommunicera med varandra om vad som ska redovisas till Försäkringskassan.

Försäkringskassan vill i detta sammanhang framföra vikten av att regeringen tar ställning till om utbetalning ska kunna göras till den valda anordnaren även för tid efter det att den assistansberättigade har avlidit, tagits in på institution eller liknande om assistenten inte kan få godtagbart arbete (6 § förordningen [1993:1091] om assistansersättning). Försäkringskassans nuvarande tolkning, med stöd av gällande rättspraxis, är att bestämmelsen enbart kan tillämpas för den assistansberättigade som själv är arbetsgivare för sina personliga assistenter. Denna tolkning har bekräftats av Kammarrätten i Göteborg i dom den 30 juni 2005 i mål nr 876-05. Försäkringskassan anser att även anordnare bör kunna få utbetalning i enlighet med bestämmelsen och tolkar det som att bestämmelsen i 6 § förordningen (1993:1091) kommer att omfatta även anordnarna om förslaget fullföljs eftersom dessa kommer att bli ersättningsberättigade och det i 6 § förordningen (1993:1091) talas om "...uppstår lön från

den ersättningsberättigade.” Det behöver klargöras att detta är regeringens avsikt.

Försäkringskassan förordar en avräkningsperiod på 12 månader. Avräkningsperiodens längd bör fastställas i samband med lagändringen. 12 månaders avräkningsperiod förenklar myndighetens administration och innebär större flexibilitet för de assistansberättigade i nyttjandet av personlig assistans.

Kap 7 Insatser och uppgifter för kommuner och landsting

Försäkringskassan anser att den enskilde inte ska ha ökade kostnader till följd av funktionsnedsättningen. Försäkringskassan tillstyrker därför förslaget att den enskilde inte ska ha några kostnader för medföljande personal vid fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter. För de som har rätt till personlig assistans ingår kostnaderna för medföljande personal i ersättningen och det ska därför inte vara skillnad beroende på vilken stödform den enskilde beviljats.

Försäkringskassan anser att förslaget att utreda frågan, om den enskilde som fått ett beslut om gruppbostad eller bostad med särskild service för vuxna enligt LSS inte ska behöva få merkostnader på grund av sin funktionsnedsättning till följd av hyressättningen för dessa bostäder, är bra. Försäkringskassan anser dock inte att det är lämpligt att lösa detta genom att den enskilde kompenseras via bostadstillägg. Boende i gruppbostad gäller för olika grupper i samhället, inte bara personer med funktionsnedsättning. Bostadstillägg för pensionärer ersätter den faktiska hyra som betalas, däremot inte kostnader för exempelvis olika servicefunktioner. I den mån anpassning av en lägenhet måste göras och kostnaden tas ut i form av höjd hyra kan denna ersättas av bostadstillägg upp till den övre hyresgränsen. Om denna ersättningsnivå inte är tillräcklig och det anses angeläget att personer med funktionsnedsättning erhåller ytterligare kompensation härför bör en sådan kompensation alltså inte ersättas via bostadstillägg, som är av generell natur. Det kan noteras att bostadstillägg för pensionärer redan i dag är en detaljrik lagstiftning som är administrativt komplicerad och att i detta system införa specialregler för någon grupp av förmånstagare är inte önskvärt.

Försäkringskassan avstyrker förslaget som innebär att högsta hyra för beräkning av det särskilda bostadstillägget för personer som har ett verkställt beslut om gruppbostad eller bostad med särskild service för vuxna enligt LSS ska likställas med det som i dag finns för den som är 65 år eller äldre. Försäkringskassan anser att regelverken för bostadstillägg till försäkrade med ålderspension respektive sjuk-/aktivitetsersättning ska gälla fullt ut för samtliga personer inom respektive grupp. Att skapa specialregler för vissa försäkrade med sjuk-/aktivitetsersättning anser Försäkringskassan

strider mot grundprincipen för bostadstilläggets uppbyggnad. Om det är önskvärt att särskilt kompensera denna grupp bör compensationen lösas inom ramen för LSS.

Försäkringskassan anser att förslaget om den nya insatsen personligt boendestöd tillsammans med förslaget om borttagandet av insatsen ledsagarservice bör utredas vidare. De förändringar som föreslås kan komma att innebära en mer splittrad situation för många assistansberättigade. Fler personer blir inblandade i stödsituationen och detta kan påverka möjligheterna till delaktighet och möjligheterna att leva som andra. Risken finns även att skillnader kan uppstå mellan olika kommuner vad gäller det stöd som erbjuds.

I SOU 2008:102 lämnas förslag till utformningen av en ny ersättning för unga; sjukersättning för unga som delvis ska ersätta den nuvarande aktivitetsersättningen. Förslaget är att sjukersättning för unga endast ska kunna beviljas som hel förmån och att de som inte har rätt till denna förmån ska få möjlighet att delta i särskilda insatser i form av arbetsmarknadspolitiskt stöd i Arbetsförmedlingens regi.

Försäkringskassan anser att det inte går att ta ställning till förslaget om villkoren för att beviljas daglig verksamhet i kombination med sjuk- eller aktivitetsersättning innan regelverket för den nya sjukersättningen för unga slagits fast. Först då är det möjligt att se om förslaget innebär att någon grupp faller mellan stolarna. Exempelvis finns risk att nyanlända som inte har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning går miste om möjligheten att delta i daglig verksamhet. Försäkringskassan tillstyrker kommitténs förslag om att personer med psykiska funktionsnedsättningar i personkrets 3 ska få rätt till daglig verksamhet enligt LSS.

Kap 8 Genomförande och konsekvenser

Försäkringskassan ser positivt på förslaget med en successiv omprövning av rätten till personlig assistans, ledsagarservice samt boende. Då osäkerheten är stor om vad den nya förmånen personlig service med boendestöd kommer att innebära ser Försäkringskassan en risk för ett ökat inflöde av personer som ansöker om personlig assistans.

Försäkringskassan välkomnar ett uppdrag att undersöka möjligheterna att hantera rapporteringen av utförd assistanstid och använda medel med kostnadseffektiva tekniska lösningar.

Synpunkter på författningsförslag

2 kap. 3 § LSS

I 2 kap. 3 § anges: ”Staten beviljar insatser enligt 4 kap. 1 § 2. Sådana insatser får beviljas när sökanden har rätt till bosättningsbaserade förmåner enligt socialförsäkringslagen (1999:799).”

Försäkringskassan föreslår att formuleringen i andra meningen justeras därför att en person kan vara försäkrad för bosättningsbaserade förmåner enligt socialförsäkringslagen (1999:799) [SofL] utan att ha rätt till sådana. Rätten till personlig assistans framgår av LSS och inte av SofL. Försäkringskassan föreslår följande text: ”Sådana insatser får beviljas den som är försäkrad för bosättningsbaserade förmåner enligt socialförsäkringslagen (1999:799)” *eller* ”I socialförsäkringslagen (1999:799) finns bestämmelser om vem som omfattas av denna lag.”

4 kap. 1 och 3 §§ LSS och 5 kap. 5 § första stycket 3 LSS

I 4 kap. 1 § beskrivs de olika insatser för särskilt stöd och service som kan lämnas enligt LSS. Av 4 kap. 3 § framgår att i insatserna enligt 1 § 3 och 5-12 ingår också omvårdnad.

I 5 kap. 5 § första stycket 3 anges att personlig assistans inte beviljas för tid då den enskilde bor i en bostad som avses i 4 kap. 1 § 9-11, vilket är boende i gruppboende, boende i bostad med särskild service för vuxna samt boende i särskilt anpassad bostad.

Av LSS-betänkandet framgår att det är tänkt att insatsen personlig assistans ska kunna kombineras med boende i särskilt anpassad bostad, dvs. även enligt insats som avses i 4 kap. 1 § punkten 11. Punkten 11 i 5 kap. 5 § första stycket 3 bör därför strykas.

Försäkringskassan anser också att det är önskvärt att det förtydligas att i de fall som kommunen har en skyldighet att svara för omvårdnad ska inte assistansersättning beviljas. Idag lämnas assistansersättning under tid med dessa insatser endast för de omvårdnads- och assistansbehov som inte tillgodoses genom insatsen. I vilken omfattning omvårdnad beviljas varierar mycket från kommun till kommun. Detta kan innebära svåra avgränsningsproblem och ibland kräva att handläggarna gör en omfattande utredning eftersom de måste göra en bedömning i varje enskilt fall.

Försäkringskassan anser därför att personlig assistans inte heller ska kunna beviljas i samband med insatserna avlösarservice i hemmet, korttidsvistelse utanför det egna hemmet, korttidsutredning för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov, boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar som behöver bo utanför familjehemmet, som anges i 4 kap. 1 § 5-8.

Försäkringskassan anser därför att lydelsen i 5 kap. 5 § första stycket 3 bör ändras enligt följande:

”Personlig assistans beviljas inte för tid då den enskilde...

3. beviljats insatser som avses i 4 kap. 1 § 5-10...”

5 kap. 5 § andra stycket LSS

I 5 kap. 5 § andra stycket anges: ”Om särskilda skäl föreligger, kan assistanstimmar beviljas även för tid då den enskilde deltar i verksamhet enligt första stycket 4 eller under begränsad tid vårdas på sjukhus.”

Av betänkandet och författningskommentaren framgår att andra stycket har ändrats för att ge utrymme för att bevilja assistans vid sjukhusvård under en något längre tid än som tidigare förekommit. En begränsad tid bör kunna avse mellan tre och sex månader.

Försäkringskassan tycker att det är bra att den enskilde kan beviljas assistans under längre tid än som idag under en ”kortare tid”, vilket Försäkringskassan i ett allmänt råd (RAR 2002:6 till 4 § andra stycket LASS) har angett bör vara fyra veckor. Försäkringskassan anser dock att det vore önskvärt, av främst administrativa skäl, om assistansersättning kan beviljas utan någon prövning av om särskilda skäl föreligger, vilket Försäkringskassan har föreslagit i en tidigare utredning (RFV Anser 1999:1). I denna utredning föreslog Försäkringskassan också att om en vårdperiod påbörjas inom en månad efter att den ersättningsberättigade senast skrevs ut från sjukhus sammanräknas dessa vårdperioder. Detta för att förhindra att en ersättningsberättigad låter skriva ut sig från sjukhus för någon dag i syfte att påbörja en ny sexmånadersperiod.

Försäkringskassan föreslår att 5 kap. 5 § andra stycket ändras till följande lydelse:

”Trots vad som anges i första stycket 1 och 2 får assistansersättning lämnas under högst sex månader när den ersättningsberättigade vårdas på sjukhus. Detta gäller den som får assistansersättning när sjukhusvistelsen påbörjas. Om en sjukhusvistelse påbörjas inom en månad efter att en tidigare sjukhusvistelse avslutats ska den senare vistelsen anses som en fortsättning på den tidigare vistelsen.

Om det finns särskilda skäl kan assistansersättning lämnas även för tid då den funktionshindrade deltar i verksamhet enligt första stycket 4.”

5 kap. 16 och 17 §§ LSS

Det är till viss del oklart varför formuleringen i 16 § LSS om återbetalning för en assistansanordnare skiljer sig från formuleringen i 17 § LSS om återbetalning för den som själv anställt personliga assistenter. I 16 § LSS anges att Försäkringskassan *får kräva tillbaka* den ersättning som felaktigt har betalats ut medan det i 17 § anges att Försäkringskassan *ska besluta om återbetalning* av assistansersättning. Innebär formuleringen ”kräva” att Försäkringskassan inte ska fatta ett återbetalningsbeslut? Om det är lagstiftarens mening att Försäkringskassan ska kunna underlåta att kräva tillbaka återbetalning i vissa fall enligt 16 §, trots att utbetalning skett felaktigt eller med för högt belopp, behövs ett förtydligande om när det kan bli aktuellt.

Detta särskilt som återbetalningsskyldigheten enligt 16 § i övrigt är beskriven som strikt.

Försäkringskassan bör också, utöver att kunna räkna av beloppet från en annan fordran som anordnaren har på ersättning enligt denna lag, vid en senare utbetalning till en anordnare kunna hålla inne skäligt belopp i avräkning på vad som lämnats för mycket på samma sätt som anges i 17 § andra stycket.

5 kap. 19 § LSS

I 5 kap. 19 § anges: ”Den som beviljats personlig assistans och anställt personliga assistenter ska utan uppmaning betala tillbaka sådan ersättning som inte har använts för kostnader för dessa. Återbetalning ska göras senast i samband med slutavräkningen enligt 12 §.

Om återbetalning enligt första stycket inte görs får Försäkringskassan besluta om återbetalning enligt 16 §.”

Hänvisningen i 5 kap. 19 § bör vara till 17 §, eftersom återbetalning enligt 16 § inte handlar om återbetalning för den som själv anställt personliga assistenter.

Det är oklart varför inte också anordnaren utan uppmaning bör betala tillbaka sådan ersättning som inte har använts på avsett sätt.

5 kap. 11 och 22 §§ LSS

I 5 kap. 22 § anges: ”Om inte annat följer av denna lag gäller i fråga om ersättning som utbetalas enligt detta kapitel i tillämpliga delar följande föreskrifter i lagen (1962:381) om allmän försäkring, nämligen

20 kap. 3 § tredje stycket om indragning eller nedsättning av ersättning,

20 kap. 5 § om preskription,

20 kap. 6 § om förbud mot utmätning och om överlåtelse,

20 kap. 8 § första–tredje styckena och 9 § om skyldighet att lämna uppgifter,

20 kap. 8 § fjärde stycket om utredningsåtgärder.”

I 5 kap. 11 § LSS anges: ” Den som erhåller personlig assistans ska, om förhållandena ändras så att rätten till insatsen påverkas, genast anmäla detta hos Försäkringskassan.

Om den som erhåller personlig assistans har legal ställföreträdare enligt föräldrabalken gäller upplysningsskyldigheten i stället denne.”

Den föreslagna bestämmelsen i 5 kap. 22 § LSS som motsvarar nuvarande 18 § LASS, innebär att vissa regler i 20 kap. AFL fortfarande, i tillämpliga delar, ska gälla. Försäkringskassan tolkar det som att dessa regler blir tillämpliga fullt

ut för dem som själva anställer sina personliga assistenter eftersom förhållandet mellan de assistansberättigade och Försäkringskassan i dessa fall kommer att vara detsamma som idag.

I de fall en assistansberättigad anlitar en assistansanordnare är Försäkringskassans tolkning att bestämmelserna i 20 kap. istället gäller anordnaren, eftersom det är denne som i dessa fall har rätt till assistansersättningen. Det innebär bl.a. att anordnaren enligt 20 kap. 8 § blir skyldig att lämna de uppgifter som Försäkringskassan behöver i ärendet och att dessutom lämna uppgifter om faktiska förhållanden på heder och samvete. Det innebär också att Försäkringskassan enligt 20 kap. 3 § tredje stycket AFL kan dra in eller sätta ned ersättningen om anordnaren underlåter att lämna dessa uppgifter. Detta är positivt eftersom Försäkringskassan idag inte har dessa möjligheter till sanktioner gentemot en assistansanordnare.

Det är dock oklart om den assistansberättigade i dessa fall - när denne anlitar en anordnare - omfattas av samma uppgiftsskyldighet som assistansanordnaren enligt 20 kap. 8 § AFL, eller om denne endast omfattas av uppgiftsskyldigheten enligt bestämmelsen i 5 kap. 11 § LSS. Man talar i 20 kap. 8 § om "den som är försäkrad eller på annan grund har rätt till ersättning". Den assistansberättigade är försäkrad men har inte rätt till ersättning.

Även om de assistansberättigade skulle kunna anses omfattas av 20 kap. 8 § är det oklart om de omfattas av 20 kap. 3 § tredje stycket, där det inte alls talas om "försäkrad" utan enbart om "någon som är berättigad till ersättning enligt denna lag".

Om det är lagstiftarens mening att den assistansberättigade i dessa fall inte ska omfattas av uppgiftsskyldigheten i 20 kap. 8 § AFL innebär det att Försäkringskassan t.ex. inte kommer att kunna kräva av den assistansberättigade att uppgifter om faktiska förhållanden lämnas på heder och samvete. Försäkringskassan ser det som nödvändigt att kunna ställa dessa krav även på den assistansberättigade, framför allt i samband med ansökan om insatsen personlig assistans, men också efter att Försäkringskassan har beslutat om utbetalning av assistansersättningen. Likaså bör Försäkringskassan ha möjlighet att besöka den försäkrade. Bestämmelsen i 5 kap. 11 § LSS bör därför formuleras på liknande sätt som bestämmelsen i 20 kap. 8 § AFL.

Försäkringskassan anser också att det är viktigt att i dessa fall ha möjlighet till sanktioner gentemot den assistansberättigade i de fall som denne underlåter att lämna uppgifter eller vägrar att ta emot besök, och att en bestämmelse liknande den i 20 kap. 3 § tredje stycket AFL därför borde införas i LSS. Bestämmelsen bör formuleras på så sätt att rätten till personlig assistans kan dras in eller begränsas i dessa fall. Detta innebär i sin tur att ersättningen till anordnaren dras in eller sätts ned.

8 kap. 2 § andra meningen LSS

I 8 kap. LSS finns regler om dokumentation. Dessa regler motsvarar de bestämmelser som finns idag om dokumentation i LSS och som gäller för de kommunala eller landstingskommunala myndigheter som handlägger ärenden enligt LSS. Genom att även insatsen personlig assistans hos Försäkringskassan kommer att ingå i LSS kommer även handläggningen av dessa ärenden hos

Försäkringskassan att omfattas av dessa regler om dokumentation. Försäkringskassan följer reglerna om dokumentation i förvaltningslagen (1986:223) (FL). FL är tillämplig även för kommunala och landstingskommunala myndigheter. En myndighet har inte möjlighet att inskränka sina skyldigheter enligt FL, däremot att utöka dem. I 8 kap. 2 § andra meningen LSS anges att ”den enskilde bör hållas underrättad om de journalanteckningar och andra anteckningar som förs om honom eller henne.” Om detta innebär att en myndighet aktivt bör meddela en enskild om de journalanteckningar som förs om honom eller henne innebär det en utökad skyldighet jämfört med skyldigheten som en myndighet har enligt FL. En enskild har som part i ett ärende enligt huvudregeln rätt att på begäran ta del av allt utredningsmaterial i sitt ärende. Försäkringskassan har dock inte en lika omfattande skyldighet att på eget initiativ hålla en part underrättad om de journalanteckningar som förs i ett ärende. Försäkringskassan är endast skyldig att som huvudregel underrätta den försäkrade om alla uppgifter som har tillförts ärendet av annan än den försäkrade själv innan ett ärende avgörs. Om LSS ska tillämpas på handläggning av ärenden inom personlig assistans kommer det att innebära en utökad skyldighet jämfört med andra förmåner som handläggs inom Försäkringskassan. Försäkringskassan anser därför att insatsen personlig assistans inte bör omfattas av denna bestämmelse.

10 kap. 9 § LSS

I 10 kap. 9 § anges: ”Om enskild verksamhet enligt detta kapitel avser personlig assistans får länsstyrelsen även återkalla tillståndet om bestämmelserna i 5 kap. 12 och 15 §§ inte följs...”

I författningskommentaren till 10 kap. 9 § anges att länsstyrelsen kan återkalla tillståndet om en anordnare av assistans inte följer bestämmelserna i 5 kap. som gäller mottagande och redovisning av assistansersättningen.

Hänvisningen till 5 kap. 15 § är inte korrekt eftersom den bestämmelsen bara gäller dem som själva anställt sina personliga assistenter. Den bör därför strykas.

13 § första stycket 2 LSS

I 13 kap. 1 § första stycket 2 anges: ”Beslut av en sådan nämnd som avses i 9 kap. 1 § eller av länsstyrelsen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol om beslutet avser

2. återbetalning enligt 5 kap. 16 §,...

I den föreslagna 5 kap. 16 § anges ingenting om att en nämnd eller länsstyrelsen kan fatta beslut om återbetalning. Där står att Försäkringskassan får kräva återbetalning av en assistansanordnare. Möjligheten att överklaga Försäkringskassans beslut om återbetalning regleras i 13 kap. 2 §. Regeln i 13 kap. 1 § första stycket 2 bör därför strykas.

Behov av ytterligare bestämmelser för att styra om utbetalningen

Det saknas bestämmelser i betänkandet som gör att Försäkringskassan kan besluta att assistansersättning kan betalas ut till kommunen eller en annan anordnare i följande fall:

- När en assistansberättigad, som själv anställer personliga assistenter till följd av ålderdomssvaghet, sjuklighet, långvarigt missbruk av beroendeframkallande medel eller någon annan liknande orsak är ur stånd att själv ta hand om assistansersättningen.
- När länsstyrelsen har beslutat att återkalla tillståndet för en anordnare enligt 10 kap. 8-10 §§ LSS.

Det första fallet regleras idag i 12 § LASS, motsvarande bestämmelse behövs även i LSS. Det andra fallet behandlas i betänkandet på s. 541-543, men en bestämmelse saknas.

Försäkringskassan föreslår därför att två bestämmelser läggs till i LSS med följande lydelse:

"Om den som beviljats personlig assistans och anställt personliga assistenter till följd av ålderdomssvaghet, sjuklighet, långvarigt missbruk av beroendeframkallande medel eller någon annan liknande orsak är ur stånd att själv ta hand om assistansersättningen får Försäkringskassan besluta att ersättningen för personlig assistans ska betalas ut till en kommunal myndighet eller till en anordnare som meddelats tillstånd enligt 10 kap. 1 §."

"Om länsstyrelsen har beslutat att återkalla tillståndet för en anordnare enligt 10 kap. 8-10 §§ LSS får Försäkringskassan besluta att ersättningen för personlig assistans ska betalas ut till en kommunal myndighet eller till en anordnare som meddelats tillstånd enligt 10 kap. 1 §."

Behov av bestämmelse om anmälningsskyldighet till länsstyrelsen

Försäkringskassan föreslår att det införs en bestämmelse i LSS om uttrycklig anmälningsskyldighet / uppgiftsskyldighet för Försäkringskassan till länsstyrelsen för de fall som en assistansanordnare inte har fullgjort sin redovisningsskyldighet eller på annat sätt misskött sina åligganden gentemot Försäkringskassan eller den assistansberättigade.

Enligt förslaget ska länsstyrelsen utfärda tillstånd till assistansanordnare att bedriva assistansverksamhet, och Försäkringskassan får bara betala ut ersättning till en anordnare som har tillstånd. Om en assistansanordnare gentemot Försäkringskassan inte följer de regler som gäller för mottagande och redovisning av assistansersättningen ska länsstyrelsen kunna återkalla deras tillstånd att bedriva assistansverksamhet.

Detta förutsätter att Försäkringskassan underrättar länsstyrelsen när en assistansanordnare inte fullgör sina åtaganden.

Mellan myndigheter gäller sekretess, om det inte finns en uttrycklig uppgiftsskyldighet enligt lag eller förordning (14 kap. 1 § sekretesslagen [1980:100] [SkrL]). Visserligen kan uppgifter lämnas ut med stöd av den s.k. ”generalklausulen” i 14 kap. 3 § SkrL om det tydligt framgår av förarbeten att två myndigheter behöver samverka i vissa frågor. Det är dock bättre om det istället finns en uttrycklig anmälningsskyldighet / uppgiftsskyldighet reglerad i lag eller förordning.

Försäkringskassan föreslår att det förs in en ny bestämmelse angående detta i 11 kap. LSS med följande lydelse:

”Försäkringskassan ska på eget initiativ anmäla till länsstyrelsen när en anordnare av assistans som meddelats tillstånd enligt 10 kap. 1 § inte följer de krav som ställs på mottagande och redovisning av ersättning gentemot Försäkringskassan. Försäkringskassan ska också på eget initiativ anmäla till länsstyrelsen om Försäkringskassan får kännedom om att anordnaren på annat sätt inte fullgör sina åligganden gentemot den enskilde.”

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Adriana Lender i närvaro av försäkringsdirektörerna Gunnar Johansson och Birgitta Målsäter, chefsjurist Eva Nordqvist och Christina Olsson Bohlin, den senare som föredragande.

Adriana Lender

Christina Olsson Bohlin